

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Σύσταση νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου, με την επωνυμία "Όργανισμός Ανάπτυξης και Διαχείρισης Ελληνικής Πολιτιστικής Κληρονομιάς ΑΕ" (Hellenic Heritage Organisation SA), Αναδιοργάνωση του Οργανισμού Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων (Ο.Δ.Α.Π.) - Στρατηγική για την προστασία και ανάδειξη της ενάλιας πολιτιστικής κληρονομιάς της Ελλάδας - Ίδρυση Φορέα Διαχείρισης Επισκέψιμων Χώρων Ενάλιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς - Εφαρμογή του εθνικού σχεδίου δράσης με σκοπό την ανάπτυξη του Οπτικοακουστικού Δημιουργικού Τομέα (Ο.Δ.Τ.) – Ρυθμίσεις για την προστασία των αρχαιοτήτων και της πολιτιστικής κληρονομιάς - Διαχείριση και διανομή αδιάθετων ποσών πνευματικών δικαιωμάτων - Θέματα Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας και άλλων εποπτευόμενων φορέων του Υπουργείου Πολιτισμού»

Ι. Γενικές παρατηρήσεις

Το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, όπως το επεξεργάστηκε η Διαρκής Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων διαρθρώνεται σε επτά (7) Μέρη (Α΄ έως Ζ΄) και αποτελείται από εκατόν σαράντα ένα (141) άρθρα, συμπεριλαμβανομένου του ακροτελεύτιου άρθρου, που ορίζει τον χρόνο έναρξης ισχύος του νόμου.

Σύμφωνα με την Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης που συνοδεύει το νομοσχέδιο, με τις ρυθμίσεις του, ιδίως, επιδιώκεται «[η] μεγιστοποίηση της προσιθέμενης αξίας που παράγει η πολιτιστική κληρονομιά μέσω της σύστα-

σης, από το Κράτος και με τη συμμετοχή του Ο.Δ.Α.Π., νέου νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου, υπό τη μορφή ανώνυμης εταιρείας του Δημοσίου, με την επωνυμία "Οργανισμός Ανάπτυξης και Διαχείρισης Ελληνικής Πολιτιστικής Κληρονομιάς Α.Ε." (Hellenic Heritage Organisation S.A.) και διακριτικό τίτλο "Hellenic Heritage" (...) [...] η διοικητική αναδιοργάνωση του Ο.Δ.Α.Π., η οποία καθίσταται αναγκαία λόγω της σύστασης της [ε]ταιρείας [Hellenic Heritage Organisation S.A.] (...) [...] θεσπίζεται το αναγκαίο θεσμικό πλαίσιο για την υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την ανάπτυξη του Οπτικοακουστικού Δημιουργικού Τομέα (Ο.Δ.Τ.) στην Ελλάδα (...)» (Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης, σελ. 158 -159, 160 αντίστοιχα).

Το Μέρος Α' (άρθρα 1 έως 28), υπό τον τίτλο «Οργανισμός Ανάπτυξης και Διαχείρισης Ελληνικής Πολιτιστικής Κληρονομιάς Α.Ε. (Hellenic Heritage)», διαρθρώνεται σε έξι (6) Κεφάλαια (Α' έως ΣΤ').

Ειδικότερα, στο Κεφάλαιο Α' (άρθρα 1 έως 3), υπό τον τίτλο «Γενικές Διατάξεις», τίθενται ο σκοπός (άρθρο 1) και το αντικείμενο του Μέρους Α' του νομοσχεδίου (άρθρο 2) και ορισμοί εννοιών που χρησιμοποιούνται σε αυτό (άρθρο 3).

Το Κεφάλαιο Β' (άρθρα 4 έως 7), υπό τον τίτλο «Σύσταση ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία "Οργανισμός Ανάπτυξης και Διαχείρισης Ελληνικής Πολιτιστικής Κληρονομιάς Α.Ε." (Hellenic Heritage Organisation S.A.) και [τον] διακριτικό τίτλο "Hellenic Heritage" – Καταστατικό της εταιρείας», προβλέπει τη σύσταση (άρθρο 4), την αποστολή (άρθρο 5) και τις αρμοδιότητες (άρθρο 6) της εταιρείας «Οργανισμός Ανάπτυξης και Διαχείρισης Ελληνικής Πολιτιστικής Κληρονομιάς Α.Ε.», στις οποίες περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, ο επιχειρησιακός σχεδιασμός και η υλοποίηση του προγράμματος αξιοποίησης ακίνητης περιουσίας (άρθρο 7).

Στο Κεφάλαιο Γ' (άρθρα 8 έως 15), υπό τον τίτλο «Διοίκηση», ορίζονται τα όργανα διοίκησης της Εταιρείας (άρθρο 8), η συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου (άρθρο 9), τα κωλύματα και τα ασυμβίβαστα των μελών του (άρθρο 10), οι αρμοδιότητες και ο τρόπος λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου (άρθρα 11 και 12), οι αρμοδιότητες του Διευθύνοντος Συμβούλου (άρθρο 13), οι αμοιβές και οι αποζημιώσεις των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου (άρθρο 14) και οι αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης (άρθρο 15).

Στο Κεφάλαιο Δ' (άρθρα 16 έως 18), υπό τον τίτλο «Μετοχικό Κεφάλαιο-Πόροι-Οικονομική Διαχείριση», καθορίζεται το μετοχικό κεφάλαιο (άρθρο 16), προσδιορίζονται οι πόροι (άρθρο 17) και ρυθμίζεται η οικονομική διαχείριση της Εταιρείας (άρθρο 18).

Στο Κεφάλαιο Ε' (άρθρα 19 έως 24), υπό τον τίτλο «Οργάνωση», προβλέπονται η διοικητική διάρθρωση (άρθρο 19), η σύσταση και η στελέχωση των θέσεων της Εταιρείας (άρθρα 20 και 21), η διαδικασία πλήρωσης θέσεων των προϊσταμένων των Γενικών Διευθύνσεων, των Διευθύνσεων και των Τμημάτων (άρθρο 22), οι αποδοχές του προσωπικού (άρθρο 23) και οι βασικοί άξονες του Εσωτερικού Κανονισμού Οργάνωσης και Λειτουργίας της Εταιρείας (άρθρο 24).

Στο Κεφάλαιο ΣΤ' (άρθρα 25 έως 28), υπό τον τίτλο «Εξουσιοδοτικές – Τελικές – Μεταβατικές – Καταργούμενες διατάξεις [του] Μέρους Α'», τίθενται οι εξουσιοδοτικές (άρθρο 25), οι τελικές (άρθρο 26), οι μεταβατικές (άρθρο 27) και οι καταργούμενες διατάξεις (άρθρο 28) του εν λόγω Μέρους του νομοσχεδίου.

Το Μέρος Β' (άρθρα 29 έως 51), υπό τον τίτλο «Διοικητική αναδιοργάνωση του Οργανισμού Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων – Τροποποίηση [του] ν. 4761/2020», διαρθρώνεται σε δύο (2) Κεφάλαια (Α' και Β').

Στο Κεφάλαιο Α' (άρθρα 29 έως 30), υπό τον τίτλο «Γενικές Διατάξεις», τίθεται ο σκοπός (άρθρο 29) και το αντικείμενο (άρθρο 30) του Μέρους Β' του νομοσχεδίου.

Στο Κεφάλαιο Β' (άρθρα 31 έως 51), υπό τον τίτλο «Διοικητική αναδιοργάνωση του Οργανισμού Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων – Τροποποιήσεις [του] ν. 4761/2020», προβλέπεται η τροποποίηση διατάξεων του ν. 4761/2020, ούτως ώστε να αναδιοργανωθούν οι αρμοδιότητες και η λειτουργία του Οργανισμού Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων (Ο.Δ.Α.Π.) λόγω της σύστασης της εταιρείας με την επωνυμία «Οργανισμός Ανάπτυξης και Διαχείρισης Ελληνικής Πολιτιστικής Κληρονομιάς Α.Ε.» (Εταιρεία). Ειδικότερα, οι εν λόγω τροποποιήσεις αφορούν τους σκοπούς του Ο.Δ.Α.Π. (άρθρο 31), τη συμμετοχή της Εταιρείας στην παραγωγή και διάθεση ακριβών αντιγράφων (άρθρο 32), την αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του Ο.Δ.Α.Π. (άρθρο 33), τη διαδικασία ορισμού Προέδρου και Αντιπροέδρου στο Διοικητικό Συμβούλιο του Ο.Δ.Α.Π. (άρθρο 34), τις αρμοδιότητες του εν λόγω Διοικητικού Συμβουλίου (άρθρο 35), τους στόχους της Γενικής Διεύθυνσης του Ο.Δ.Α.Π. (άρθρο 36), τις αρμοδιότητες του προϊσταμένου της εν λόγω Γενικής Διεύθυνσης (άρθρο 37), τους πόρους (άρθρο 38), τη διαδικασία καθορισμού εσόδων και τις δαπάνες του Ο.Δ.Α.Π. (άρθρα 39 και 40), τη μετονομασία του Τμήματος Νομικής Υποστήριξης (άρθρο 41), τις αρμοδιότητες Τμημάτων του Ο.Δ.Α.Π. (άρθρα 42 και 44), τις αρμοδιότητες της

Διεύθυνσης Εκδόσεων και Ψηφιακών Εφαρμογών (άρθρο 43), την υπαγωγή του Τμήματος Παρακολούθησης και Ανάπτυξης Πόρων στον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Δ.Α.Π. (άρθρο 45), τις εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις του (άρθρο 46), τις αρμοδιότητες των δικηγόρων με έμμισθη εντολή (άρθρο 47), τις οργανικές θέσεις του Ο.Δ.Α.Π. (άρθρο 48), την κατανομή των οργανικών θέσεων του μόνιμου προσωπικού και του προσωπικού με σχέση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου (άρθρα 49 και 50), και τις εξουσιοδοτικές διατάξεις του Ο.Δ.Α.Π. (άρθρο 51).

Το Μέρος Γ΄ (άρθρα 52 έως 73), υπό τον τίτλο «Στρατηγική για την προστασία και ανάδειξη της ενάλιας πολιτιστικής κληρονομιάς της Ελλάδας - Ίδρυση φορέα διαχείρισης επισκέψιμων χώρων ενάλιας πολιτιστικής κληρονομιάς», διαρθρώνεται σε έξι (6) Κεφάλαια (Α΄ έως ΣΤ΄).

Ειδικότερα, το Κεφάλαιο Α΄ (άρθρα 52 και 53), υπό τον τίτλο «Γενικές διατάξεις», ορίζει τον σκοπό και το αντικείμενο του Μέρους Γ΄.

Το Κεφάλαιο Β΄ (άρθρα 54 έως 56), υπό τον τίτλο «Ίδρυση νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία "Φορέας διαχείρισης επισκέψιμων χώρων ενάλιας πολιτιστικής κληρονομιάς"» καθορίζει, μεταξύ άλλων, τη νομική μορφή, την επωνυμία και την έδρα του φορέα (άρθρο 54), τον σκοπό και τα μέσα εκπλήρωσής του (άρθρο 55), καθώς και τους πόρους του φορέα (άρθρο 56).

Το Κεφάλαιο Γ΄ (άρθρα 57 έως 66), υπό τον τίτλο «Διοίκηση», καθορίζει τα όργανα διοίκησης του φορέα (άρθρο 57), εισάγει ρυθμίσεις, μεταξύ άλλων, σχετικά με τη συγκρότηση, τη σύνθεση και τη θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου (άρθρο 58), προσδιορίζει τα κωλύματα και τα ασυμβίβαστα των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και τους κανόνες αποφυγής σύγκρουσης συμφερόντων (άρθρο 59). Εν συνεχεία, ρυθμίζει ζητήματα λειτουργίας του του Διοικητικού Συμβουλίου, κατά τα ειδικότερον προβλεπόμενα (άρθρο 60), καθορίζει τις αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου (άρθρο 61) και τις περιπτώσεις έκπτωσης μέλους του (άρθρο 62). Περαιτέρω, καθορίζει τις αρμοδιότητες του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου (άρθρο 63), συνιστά θέση Γενικού Διευθυντή, θεσπίζει τη διάρκεια της θητείας και τον τρόπο διορισμού του, και ρυθμίζει την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, σε περίπτωση που αυτός εκλείψει (άρθρο 64). Ακολούθως, ορίζει τα προσόντα που πρέπει να κατέχει ο εκάστοτε Γενικός Διευθυντής του φορέα, προβλέπει τη δυνατότητα να καλύπτεται η θέση και από υπάλληλο των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, όπως ορίζεται στην περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (άρθρο 65), και καθορίζει τις αρμοδιότητές του (άρθρο 66).

Με το Κεφάλαιο Δ' (άρθρα 67 έως 69), υπό τον τίτλο «Διαχείριση της ενάλιας πολιτιστικής κληρονομιάς», προσδιορίζονται οι χώροι που υπάγονται στη διαχείριση του φορέα (άρθρο 67), προβλέπεται η αξιοποίηση και η ανάδειξή τους, καθώς και των καταστημάτων που λειτουργούν για την εξυπηρέτηση των επισκεπτών των χώρων αυτών (άρθρο 68), αλλά και η κατάρτιση «σχεδίου δράσης» από το Διοικητικό Συμβούλιο του φορέα για τη διαχείριση των επισκεψίμων χώρων ενάλιας πολιτιστικής κληρονομιάς, η διάρκεια του, ζητήματα εφαρμογής του όπως και ο τρόπος χρηματοδότησής του (άρθρο 69).

Με το Κεφάλαιο Ε' (άρθρα 70 και 71), υπό τον τίτλο «Οργάνωση», ρυθμίζονται ζητήματα υπηρεσιακής οργάνωσης του φορέα και κάλυψης συγκεκριμένων θέσεων, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα (άρθρο 70), στελέχωσης και κάλυψης των θεσπιζόμενων οργανικών θέσεων του, και θεσπίζεται η δυνατότητα, αφενός, πρόσληψης προσωπικού με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου για την κάλυψη επείγουσών, εποχικών και απρόβλεπτων αναγκών, και αφετέρου, απασχόλησης προσωπικού με σύμβαση μίσθωσης έργου για την υλοποίηση προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται ή συγχρηματοδοτούνται από ενωσιακούς πόρους, αλλά και η δυνατότητα ανάθεσης του έργου, σύμφωνα με τον ν. 4412/2016, σε ανάδοχο πάροχο υπηρεσιών για την κάλυψη αναγκών εξειδικευμένου ή τεχνικού χαρακτήρα (άρθρο 71).

Τέλος, το Κεφάλαιο ΣΤ' (άρθρα 72 και 73), υπό τον τίτλο «Εξουσιοδοτικές – Μεταβατικές διατάξεις [του] Μέρους Γ'», περιέχει εξουσιοδοτικές διατάξεις (άρθρο 72), και μεταβατικές διατάξεις, για τη λειτουργία του Φορέα διαχείρισης επισκέψιμων χώρων ενάλιας πολιτιστικής κληρονομιάς (άρθρο 73).

Το Μέρος Δ' (άρθρα 74 έως 104), υπό τον τίτλο «Ρυθμίσεις για την Εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ανάπτυξη του Οπτικοακουστικού Δημιουργικού Τομέα», διαρθρώνεται σε επτά (7) Κεφάλαια (Α' έως Ζ').

Το Κεφάλαιο Α' (άρθρα 74 και 75), υπό τον τίτλο «Γενικές διατάξεις», περιλαμβάνει τον σκοπό (άρθρο 74) και το αντικείμενο των διατάξεων του Μέρους Δ' (άρθρο 75).

Το Κεφάλαιο Β' (άρθρα 76 έως 82), υπό τον τίτλο «Επενδυτικό Πρόγραμμα Στήριξης Οπτικοακουστικών Έργων με την Ονομασία "Cash Rebate Greece"», ρυθμίζει, ιδίως, ζητήματα σχετικά με το Επενδυτικό Πρόγραμμα Στήριξης Οπτικοακουστικών Έργων με την ονομασία «Cash Rebate Greece» (εφεξής: Πρόγραμμα CRGR), το οποίο περιλαμβάνει δύο (2) καθεστώτα ενίσχυσης (άρθρο 76), τίθενται οι ορισμοί των εννοιών που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο του Προγράμματος CRGR, και ορίζεται ότι, στο πλαίσιο της ε-

φαρμογής του, ισχύουν και οι ορισμοί του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογήν των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός και, εφεξής, Γ.Α.Κ.) (άρθρο 77). Επίσης, καθορίζονται τα βασικά χαρακτηριστικά του εν λόγω Προγράμματος, οι προϋποθέσεις υπαγωγής σε καθεστώς ενίσχυσης (άρθρο 78), η διαδικασία αξιολόγησης των αιτήσεων χρηματοδότησης επενδυτικών σχεδίων και ένταξης στα καθεστώτα ενίσχυσης του Προγράμματος CRGR καθώς και η διαδικασία υλοποίησής του, κατά τα ειδικότερον οριζόμενα (άρθρο 79). Περαιτέρω, καθορίζεται, στο πλαίσιο του Προγράμματος CRGR, η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής και εξέτασης ενστάσεων από την Επιτροπή Ενστάσεων του άρθρου 81 (άρθρο 80), όπως και οι επιτροπές που υποστηρίζουν την υλοποίηση του Προγράμματος και η αποζημίωση των μελών τους, εντός των ορίων του εκάστοτε εγκεκριμένου προϋπολογισμού της χορηγούσας αρχής (άρθρο 81), και ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τις προκηρύξεις των καθεστώτων ενίσχυσης του Προγράμματος CRGR (άρθρο 82).

Το Κεφάλαιο Γ' (άρθρα 83 έως 86), υπό τον τίτλο «Επιλεκτικό Πρόγραμμα Χρηματοδοτικής Στήριξης [του] Ελληνικού Κινηματογράφου», περιλαμβάνει τον σκοπό και τις αρχές λειτουργίας του Επιλεκτικού Προγράμματος Χρηματοδοτικής Στήριξης του Ελληνικού Κινηματογράφου (άρθρο 83), καθορίζει τη διαδικασία υλοποίησης του εν λόγω Προγράμματος καθώς και την τμηματική καταβολή της χρηματοδοτικής στήριξης, σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης χρηματοδότησης και του Κανονισμού του Προγράμματος, και ρυθμίζει, μεταξύ άλλων, ζητήματα σχετικά με την ανάκληση, την τροποποίηση ή την καταγγελία, με αιτιολογημένη απόφαση του αρμόδιου οργάνου του «Ελληνικού Κέντρου Κινηματογράφου, Οπτικοακουστικών Μέσων και Δημιουργίας Α.Ε.» (εφεξής: Ε.Κ.Κ.Ο.ΜΕ.Δ.), της απόφασης προέγκρισης χρηματοδότησης ή της σύμβασης χρηματοδότησης (άρθρο 84). Περαιτέρω, συνιστάται πενταμελής «Κεντρική Επιτροπή Επιλογής Έργων», ως το αρμόδιο συλλογικό όργανο για την τελική επιλογή των κινηματογραφικών σχεδίων που εντάσσονται στο Επιλεκτικό Πρόγραμμα Χρηματοδότησης του Ε.Κ.Κ.Ο.ΜΕ.Δ., ορίζονται οι αρμοδιότητές της και ο τρόπος συγκρότησής της (άρθρο 85), και ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τους Κανονισμούς Χρηματοδότησης των εν λόγω προγραμμάτων (άρθρο 86).

Το Κεφάλαιο Δ' (άρθρα 87 έως 90), υπό τον τίτλο «Κοινές Διατάξεις Ελέγχου, Διαφάνειας και Συμμόρφωσης [των] Κεφαλαίων Β' και Γ'», ορίζει

ότι κάθε έργο που χρηματοδοτείται από οποιοδήποτε χρηματοδοτικό εργαλείο του Ε.Κ.Κ.Ο.ΜΕ.Δ. υπόκειται σε έλεγχο σώρευσης κρατικών ενισχύσεων από την αρμόδια αρχή (του Ε.Κ.Κ.Ο.ΜΕ.Δ.) σε όλα τα στάδια της διαδικασίας χορήγησης της ενίσχυσης και, σε κάθε περίπτωση, πριν από την καταβολή της, προβλέπει δε, ιδίως, τη δυνατότητα της χορηγούσας αρχής να αποδίδει σε κάθε έργο μοναδικό αναγνωριστικό αριθμό ταυτότητας έργου (Α.Τ.Ε.), για τον οποίο τηρείται ηλεκτρονικός φάκελος έργου στο πληροφοριακό σύστημα του Ε.Κ.Κ.Ο.ΜΕ.Δ. (άρθρο 87). Περαιτέρω, συνιστάται το Ηλεκτρονικό Μητρώο Εμπειρογνομόνων Οπτικοακουστικού Δημιουργικού Τομέα (Μ.Ε.Ο.Δ.Τ.), ως «επίσημο[ς] κατάλογο[ς] άντλησης φυσικών προσώπων στα οποία ανατίθεται η αξιολόγηση κινηματογραφικών ή επενδυτικών σχεδίων ή άλλων οπτικοακουστικών έργων που υποβάλλουν αίτηση χρηματοδότησης στα προγράμματα του Ε.Κ.Κ.Ο.ΜΕ.Δ.», ορίζεται ο σκοπός του, όπως και τα κριτήρια ένταξης και οι υποχρεώσεις των εμπειρογνομόνων, κατά τα ειδικότερον οριζόμενα (άρθρο 88). Επίσης, καθορίζονται οι υποχρεώσεις σήμανσης, ελέγχου και κατάθεσης αντιγράφου των ενισχυόμενων οπτικοακουστικών έργων (άρθρο 89), καθώς και η διαδικασία ανάκτησης χορηγηθεισών ενισχύσεων (άρθρο 90).

Το Κεφάλαιο Ε' (άρθρα 91 έως 94), υπό τον τίτλο «Ειδικά χρηματοδοτικά προγράμματα», ρυθμίζει, μεταξύ άλλων, ζητήματα σχετικά με τη διάρθρωση και τον Κανονισμό του «Προγράμματος Εξωστρέφειας του Οπτικοακουστικού Δημιουργικού Τομέα» (Ο.Δ.Τ.), καθώς και ζητήματα που αφορούν τις έκτακτες δράσεις εξωστρέφειας του Ε.Κ.Κ.Ο.ΜΕ.Δ., κατά τα ειδικότερον οριζόμενα (άρθρο 91). Περαιτέρω, επικαιροποιούνται παραπομπές του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος και της κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσας κανονιστικής πράξης προς τις αντίστοιχες διατάξεις του νομοσχεδίου (άρθρο 92), θεσπίζεται ειδική δράση ενίσχυσης μουσικών οπτικοακουστικών φεστιβάλ που διοργανώνονται στην Ελλάδα και καθορίζονται ο σκοπός και οι επιλέξιμες δαπάνες της (άρθρο 93), και ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τις ειδικές προγραμματικές πολιτιστικές συμβάσεις συνεργασίας που δύναται να συνάπτει το Ε.Κ.Κ.Ο.ΜΕ.Δ. με φορείς του δημόσιου τομέα (άρθρο 94).

Το Κεφάλαιο ΣΤ' (άρθρα 95 έως 101), υπό τον τίτλο «Ρυθμίσεις για το νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία "Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου, Οπτικοακουστικών Μέσων και Δημιουργίας Α.Ε."», τροποποιεί διατάξεις του ν. 5105/2024. Ειδικότερα, αντικαθίσταται το άρθρο 4 του ν. 5105/2024 και καθορίζονται, εκ νέου, η αποστολή και οι αρμοδιότητες του Ε.Κ.Κ.Ο.ΜΕ.Δ., ενώ προβλέπεται ότι το Ε.Κ.Κ.Ο.ΜΕ.Δ. αποτελεί τεχνολογικό φορέα κατά την έννοια του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (άρθρο 95). Ε-

πίσης, τροποποιούνται η παρ. 2 του άρθρου 6 και η παρ. 7 του άρθρου 9 του ν. 5105/2024, οι οποίες αφορούν, αντίστοιχα, την εκλογή του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου του Ε.Κ.Κ.Ο.ΜΕ.Δ. με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, σύμφωνα πλέον με το άρθρο 16 του ν. 5271/2026, καθώς και την εφαρμογή του ν. 4548/2018 για κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με τις συνεδριάσεις και τη λήψη των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου του (άρθρα 96-97). Περαιτέρω, καθορίζεται, εκ νέου, η διοικητική διάρθρωση του Ε.Κ.Κ.Ο.ΜΕ.Δ. (άρθρο 98), ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τις θέσεις του προσωπικού του (άρθρο 99) και την πλήρωση θέσεων προϊστάμενων (άρθρο 101), καθώς και ζητήματα σχετικά με τις συμβάσεις μίσθωσης έργου που δύναται να συνάπτει το Ε.Κ.Κ.Ο.ΜΕ.Δ. με φυσικά πρόσωπα για την υποστήριξη της διαχείρισης, παρακολούθησης και εκτέλεσης εξειδικευμένων έργων, κατά τα ειδικότερον οριζόμενα (άρθρο 100).

Το Κεφάλαιο Ζ΄ (άρθρα 102 έως 104), υπό τον τίτλο «Εξουσιοδοτικές - Μεταβατικές - Καταργούμενες διατάξεις [του] Μέρους Δ΄», εισάγει εξουσιοδοτικές και μεταβατικές διατάξεις (άρθρα 102-103) και, ακολούθως, τίθενται οι καταργούμενες διατάξεις του Μέρους Δ΄ (άρθρο 104).

Το Μέρος Ε΄ (άρθρα 105 έως 130), υπό τον τίτλο «Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Πολιτισμού», αποτελείται από έξι (6) Κεφάλαια (Α΄ έως ΣΤ΄).

Ειδικότερα, με το Κεφάλαιο Α΄ (άρθρα 105 και 106), υπό τον τίτλο «Γενικές διατάξεις», τίθενται ο σκοπός (άρθρο 105) και το αντικείμενο (άρθρο 106) των διατάξεων του Μέρους Ε΄ του νομοσχεδίου.

Το Κεφάλαιο Β΄ (άρθρα 107 έως 110), υπό τον τίτλο «Ρυθμίσεις για την προστασία των αρχαιοτήτων και της πολιτιστικής κληρονομιάς», μεταξύ άλλων, ρυθμίζει την κατάρτιση σχεδίων διαχείρισης των οργανωμένων και επισκέψιμων αρχαιολογικών χώρων όπως και των χώρων που έχουν εγγραφεί στον Κατάλογο Μνημείων Παγκόσμιας Κληρονομιάς UNESCO, από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού, κατά τα ειδικότερον οριζόμενα (άρθρο 107), και καθορίζεται η έννοια του αρχαιολογικού πάρκου στο άρθρο 2 του ν. 4858/2021 (Κώδικας νομοθεσίας για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς), ο τρόπος κήρυξης και οριοθέτησης ή αναοριοθέτησής του, καθώς και η δυνατότητα να καθορίζεται ζώνη προστασίας γύρω του (άρθρο 108). Ακολούθως, τροποποιείται το άρθρο 4 του ν. 4858/2021 σχετικά με το Εθνικό Αρχείο Μνημείων, συνιστάται Εθνική Φωτοθήκη και Ιστορικό Αρχείο Αρχαιοτήτων και Αναστηλώσεων στο Εθνικό Αρχείο Μνημείων, και τίθενται οι απαραίτητες εξουσιοδοτικές διατάξεις για την οργάνωση και λειτουργία του (άρθρο 109). Τέλος, συνιστάται

στο Υπουργείο Πολιτισμού, αφενός, Τμήμα Διαχείρισης Εθνικής Φωτοθήκης, και αφετέρου, πενταμελής επιτροπή με αρμοδιότητα την αξιολόγηση και ένταξη φωτογραφιών στην Εθνική Φωτοθήκη, κατά τα ειδικότερον οριζόμενα (άρθρο 110).

Το Κεφάλαιο Γ΄ (άρθρα 111 έως 114), υπό τον τίτλο «Ρυθμίσεις για την οργάνωση, τη λειτουργία και το προσωπικό του νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία Οργανισμός Μεγάρου Μουσικής Θεσσαλονίκης και του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία Εθνική Πινακοθήκη και Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτσου », ρυθμίζει ζητήματα που αφορούν τον σκοπό του ν.π.ι.δ. υπό την επωνυμία «Οργανισμός Μεγάρου Μουσικής Θεσσαλονίκης» (άρθρο 111), κατά τρόπον ώστε αυτό να δύναται να αναλαμβάνει την καλλιτεχνική παραγωγή και διοργάνωση εκδηλώσεων συναφών προς τον σκοπό του, και να συμμετέχει σε συμπαραγωγές με άλλους πολιτιστικούς φορείς, καθώς και ζητήματα του καλλιτεχνικού, τεχνικού, εργατοτεχνικού και βοηθητικού προσωπικού του (άρθρο 112). Εν συνεχεία, ρυθμίζει, εκ νέου, ζητήματα των οργανικών θέσεων τόσο του μόνιμου προσωπικού όσο και του προσωπικού ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου του ν.π.δ.δ. υπό την επωνυμία «Εθνική Πινακοθήκη και Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτσου» (άρθρα 113-114).

Με το Κεφάλαιο Δ΄ (άρθρα 115 έως 120), υπό τον τίτλο «Ρυθμίσεις για την λειτουργία του Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας, ζητημάτων των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης πνευματικών και συγγενικών δικαιωμάτων και για την ενεργητική νομιμοποίηση του συνδίκου [της] πτώχευσης και της διανομής των δικαιωμάτων στους δικαιούχους δημιουργούς της πρώην Α.Ο.Δ. του άρθρου 50 του ν. 4481/2017 με την επωνυμία ΑΕΠΙ - Ελληνική Εταιρεία προς Προστασίαν της Πνευματικής Ιδιοκτησίας Α.Ε. », ρυθμίζονται ζητήματα προσωρινού προσδιορισμού εύλογης αμοιβής για την ήδη πραγματοποιηθείσα με οποιονδήποτε τρόπο ραδιοτηλεοπτική μετάδοση ή παρουσίαση στο κοινό, που προβλέπεται στο άρθρο 49 του ν. 2121/1993, σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ χρήστη και οργανισμού συλλογικής διαχείρισης (άρθρο 115), καθώς και ζητήματα σχετικά, αφενός, με τις κρατήσεις από τους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης για την παροχή κοινωνικών, πολιτιστικών ή εκπαιδευτικών υπηρεσιών (άρθρο 116), και, αφετέρου, με την κατανομή της εύλογης αμοιβής των οφειλετών, μεταξύ περισσότερων οργανισμών συλλογικής διαχείρισης (άρθρο 117). Περαιτέρω, ορίζονται, εκ νέου, οι πόροι του Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας (Ο.Π.Ι.), και παρέχεται εξουσιοδοτική διάταξη, προκειμένου, μεταξύ άλλων, με π.δ. να καθορίζονται «το αντικείμενο και οι ειδικότερες αρμοδιότητες του Οργανισμού στο πλαίσιο

σιο του σκοπού του, ο τρόπος και η διαδικασία ασκήσεως των αρμοδιοτήτων αυτών, τα της διοίκησης και ελέγχου διαχείρισης του Οργανισμού, τα του προσωπικού και της οργάνωσής του και γενικά ο τρόπος επιλογής του αναγκαίου για τη στελέχωση [του] Οργανισμού επιστημονικού, διοικητικού και βοηθητικού προσωπικού, η μισθοδοσία αυτού, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια» (άρθρο 118). Επίσης, θεσπίζονται ρυθμίσεις για τον διορισμό στη θέση του Διευθυντή του Ο.Π.Ι., προκειμένου να διορίζεται και υπάλληλος, δικηγόρος με έμμισθη εντολή ή λειτουργός φορέα της Γενικής Κυβέρνησης, όπως ορίζεται στην περ. β) παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014, κατά τα ειδικότερον οριζόμενα (άρθρο 119). Τέλος, ρυθμίζονται ζητήματα ενεργητικής νομιμοποίησης του συνδίκου της πτώχευσης και της υποχρέωσης διανομής των δικαιωμάτων στους δικαιούχους δημιουργούς της πρώην ανεξάρτητης οντότητας διαχείρισης του άρθρου 50 του ν. 4481/2017, υπό την επωνυμία «ΑΕΠΙ Ελληνική Εταιρία προς Προστασίαν Πνευματικής Ιδιοκτησίας Α.Ε.» (άρθρο 120).

Με το Κεφάλαιο Ε' (άρθρα 121 έως 128), υπό τον τίτλο «Άλλες διατάξεις», εισάγονται ρυθμίσεις ως προς τα διοικητικά όργανα τόσο του «Ευρωπαϊκού Κέντρου Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων» όσο και του «Ελληνικού Ινστιτούτου Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών» (άρθρο 121), με τη σύσταση του Μητρώου Απασχολούμενων στον Πολιτισμό και της αρμόδιας υπηρεσίας λειτουργίας του (άρθρο 122), και παρατείνεται, έως 31.12.2026, η προθεσμία περάτωσης της εκκαθάρισης του Ταμείου Αλληλοβοήθειας Υπαλλήλων Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού (άρθρο 123). Περαιτέρω, τροποποιείται η συγκρότηση και η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου του Μουσείου Ακρόπολης (άρθρο 124), τίθενται ρυθμίσεις για το προσωπικό που προσλαμβάνεται σε έργα που εκτελούνται με αυτεπιστασία από το Υπουργείο Πολιτισμού και έχουν υπαχθεί στο πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης» (άρθρο 125), και παρατείνονται οι εν ισχύ συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου καθώς και οι συμβάσεις έργου του φορέα «Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου» (άρθρο 126). Περαιτέρω, ρυθμίζονται ζητήματα ως προς τη μετάθεση των υπαλλήλων του κλάδου ΔΕ Φύλαξης-Πληροφόρησης του Υπουργείου Πολιτισμού (άρθρο 127) και ως προς τις μετακινήσεις εκτός έδρας των εργαζομένων του Εθνικού Θεάτρου, του Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος και των Δημοτικών και Περιφερειακών Θεάτρων (άρθρο 128).

Με το Κεφάλαιο ΣΤ' (άρθρα 129 και 130), υπό τον τίτλο «Εξουσιοδοτική διάταξη – Μεταβατικές διατάξεις [του] Μέρους Ε'», τίθεται εξουσιοδοτική διάταξη (άρθρο 129), καθώς και μεταβατικές διατάξεις (άρθρο 130) για το Μέρος Ε'.

Το Μέρος ΣΤ' (άρθρα 131 έως 140), υπό τον τίτλο «Επείγουσες διατάξεις του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού» αποτελείται από δύο (2) Κεφάλαια (Α' και Β').

Με το Κεφάλαιο Α' (άρθρα 131 έως 135), υπό τον τίτλο «Ρυθμίσεις για την εκπαίδευση, την ανώτατη εκπαίδευση και τα θρησκευόμενα», τροποποιείται το άρθρο 232 του ν. 4823/2021 και θεσπίζεται η παράταση της θητείας συγκεκριμένων στελεχών εκπαίδευσης (άρθρο 131), όπως τροποποιείται και το άρθρο 466 του ν. 4957/2022, σχετικά με τη δυνατότητα σύναψης ή ανανέωσης συμβάσεων ακαδημαϊκών υποτρόφων (άρθρο 132). Εν συνεχεία, ρυθμίζεται η υποχρέωση καταβολής ειδικού τέλους πιστοποίησης, κατά την υποβολή της αίτησης για την πιστοποίηση εσωτερικού συστήματος διασφάλισης ποιότητας και προγραμμάτων σπουδών παραρτημάτων νομικών προσώπων Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (άρθρο 133), καθώς και η δυνατότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας κατόχων τίτλων σπουδών του Κεφαλαίου ΙΙΙ του Τίτλου ΙΙΙ του π.δ. 38/2010 από ιδρύματα τυπικής ανώτατης εκπαίδευσης του Ηνωμένου Βασιλείου (άρθρο 134). Τέλος, ρυθμίζεται η παροχή υπηρεσιών προετοιμασίας τεθνεώτων μουσουλμάνων στο κτίριο του Ισλαμικού Τεμένους Αθηνών και θεσπίζεται η δυνατότητα σύναψης προγραμματικών συμβάσεων της Διοικούσας Επιτροπής Ισλαμικού Τεμένους Αθηνών, για την παροχή των άνω υπηρεσιών (άρθρο 135).

Με το Κεφάλαιο Β' (άρθρα 136 έως 140), υπό τον τίτλο «Ρυθμίσεις για τον αθλητισμό», θεσπίζονται, εκ νέου, ρυθμίσεις για την αναγραφή των στοιχείων προπονητή στα φύλλα ή πινάκια αγώνα και για την οικονομική επιβράβευση προπονητών ομαδικών αθλημάτων (άρθρο 136). Περαιτέρω, τίθεται μεταβατική ρύθμιση σχετικά με τη λήξη ισχύος πιστοποίησης ιατρών από το Εθνικό Κέντρο Αθλητικών Ερευνών, για τη θεώρηση της κάρτας υγείας αθλητή (άρθρο 137). Τέλος, ρυθμίζονται ζητήματα, κατά τα ειδικότερον οριζόμενα, σχετικά με τη μεταβίβαση της κυριότητας αθλητικών εγκαταστάσεων και του περιβάλλοντος χώρου του «Εθνικού Αθλητικού Κέντρου Νεότητας Σίφνου» από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού στο Δήμο Σίφνου (άρθρο 138), με τη χωροθέτηση των αθλητικών εγκαταστάσεων και των υποστηρικτικών τουριστικών καταλυμάτων του Ολυμπιακού Κέντρου Άνω Λιοσίων (άρθρο 139), και με την παραχώρηση χρήσης του Ολυμπιακού Κέντρου Άνω Λιοσίων στην Ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία «Αθλητική Ένωσις Κωνσταντινουπόλεως ΑΕΚ Νέα Ανώνυμη Αθλητική Εταιρεία Καλαθοσφαίρισης Ανδρών 2014» (άρθρο 140).

Το Μέρος Ζ' (άρθρο 141), υπό τον τίτλο «Έναρξη ισχύος», ορίζει την έναρξη ισχύος του νόμου.

II. Παρατηρήσεις επί των τίτλων των Μερών, των Κεφαλαίων και των άρθρων του νομοσχεδίου

α. Στον τίτλο του Μέρους Β' («Διοικητική Αναδιοργάνωση του Οργανισμού Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων – Τροποποίηση ν. 4761/2020»), πρέπει, μετά τη λέξη «Τροποποίηση», να τεθεί το οριστικό άρθρο «του».

β. Στον τίτλο του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Α' («Σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία "Οργανισμός Ανάπτυξης και Διαχείρισης Ελληνικής Πολιτιστικής Κληρονομιάς Α.Ε." (Hellenic Heritage Organisation SA) και διακριτικό τίτλο "Hellenic Heritage" - Καταστατικό της εταιρείας») πρέπει, πριν από τη φράση «διακριτικό τίτλο», να τεθεί το οριστικό άρθρο «τον», και στον τίτλο του Κεφαλαίου ΣΤ' του ίδιου Μέρους («Εξουσιοδοτικές – Τελικές – Μεταβατικές – Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Α'») πρέπει, πριν από τη λέξη «Μέρους», να τεθεί το οριστικό άρθρου «του».

γ. Στον τίτλο του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Β' («Διοικητική Αναδιοργάνωση του Οργανισμού Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων – Τροποποιήσεις ν. 4761/2020») πρέπει, μετά τη λέξη «Τροποποιήσεις», να τεθεί το οριστικό άρθρο «του».

δ. Στον τίτλο του Κεφαλαίου ΣΤ' του Μέρους Γ' («Εξουσιοδοτικές -Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Γ'») πρέπει, πριν από τη λέξη «Μέρους», να τεθεί το οριστικό άρθρου «του».

ε. Στον τίτλο του Κεφαλαίου Γ' του Μέρους Δ' («Επιλεκτικό Πρόγραμμα Χρηματοδοτικής Στήριξης Ελληνικού Κινηματογράφου») πρέπει, πριν από τη λέξη «Ελληνικού», να τεθεί το οριστικό άρθρου «του». Ομοίως, στον τίτλο του Κεφαλαίου Δ' του ίδιου Μέρους («Κοινές Διατάξεις Ελέγχου, Διαφάνειας και Συμμόρφωσης Κεφαλαίων Β' και Γ'») πρέπει, πριν από τη λέξη «Κεφαλαίων», να τεθεί το οριστικό άρθρου «των», και στον τίτλο του Κεφαλαίου Ζ' («Εξουσιοδοτικές - Μεταβατικές - Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Δ'») πρέπει, πριν από τη λέξη «Μέρους», να τεθεί το οριστικό άρθρου «του».

στ. Στον τίτλο του Κεφαλαίου ΣΤ' του Μέρους Ε' («Εξουσιοδοτική διάταξη -Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Ε'») πρέπει, πριν από τη λέξη «Μέρους», να τεθεί το οριστικό άρθρου «του».

ζ. Στον τίτλο των άρθρων 32 έως και 42, 44 και 45, 47 έως και 51, 95 έως και 101, 111 έως και 115, 117 και 118 και 122, 124, 128, 132 και 133, 135 και 136, 138 και 139 του νομοσχεδίου πρέπει, πριν από τη μνεία του υπό τροποποίηση νόμου να τεθεί το οριστικό άρθρο «του», και, πριν από τη μνεία του υπό τροποποίηση άρθρου ή της υπό τροποποίηση παραγράφου, να τεθεί το οριστικό άρθρο «του» και «της», αντίστοιχα.

III. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί των άρθρων 4, 14, 18, 20, 30, 40, 45, 64, 71, 79, 85, 88, 109, 110, 113 και 114

Όπου στα ανωτέρω άρθρα απαντά ο όρος «συστήνεται» ή «συστήνονται» θα μπορούσε να αντικατασταθεί από τον από μακρού χρόνου χρησιμοποιούμενο όρο «συνιστάται» και «συνιστώνται», αντίστοιχα.

2. Επί του άρθρου 9

Στον τίτλο του άρθρου 9 γίνεται χρήση του όρου «σύνθεση» (του Διοικητικού Συμβουλίου), αντί του ορθού «συγκρότηση». Σημειωτέον ότι η «συγκρότηση» συλλογικού οργάνου (άρθρο 13 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας - ν. 2690/1999) αφορά την ιδιότητα υπό την οποία μέλος του μετέχει στο όργανο, η δε «σύνθεση» του οργάνου (άρθρο 14 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας) τα συγκεκριμένα πρόσωπα που μετέχουν ως μέλη.

3. Επί των άρθρων 27 και 51

Με το άρθρο 27 τίθενται οι μεταβατικές διατάξεις του Μέρους Α' και ορίζεται, μεταξύ άλλων, στην παράγραφο 9 ότι: «Μέχρι την έκδοση της διαπιστωτικής πράξης της παρ. 1 του άρθρου 26, οι κανονιστικές πράξεις των παρ. 12, 13 και 14 του άρθρου 45 του ν. 4761/2020, όπως τροποποιούνται με το άρθρο 51, εκδίδονται χωρίς την εισήγηση του Δ.Σ. της Εταιρείας», δηλαδή του Διοικητικού Συμβουλίου της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Οργανισμός Ανάπτυξης και Διαχείρισης Ελληνικής Πολιτιστικής Κληρονομιάς Α.Ε.». Ως διαπιστωτική πράξη της παραγράφου 1 του άρθρου 26 νοείται η απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, με την οποία διαπιστώνεται η έναρξη της διοικητικής λειτουργίας της Εταιρείας.

Περαιτέρω, με το άρθρο 51 του παρόντος νομοσχεδίου τροποποιούνται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις του άρθρου 45 του ν. 4761/2020, μεταξύ των οποίων η παράγραφος 13, κατά την οποία, «[γ]ια την εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 15, καθορίζονται από το Δ.Σ. οι όροι και οι προϋποθέσεις διακανονισμού οφειλών». Συναφώς, το άρθρο 15 παρ. 1 του ν. 4761/2020, όπως διαμορφώνεται με τις τροποποιήσεις του παρόντος νομοσχεδίου (άρθρο 39), ορίζει ότι «[μ]ε την επιφύλαξη των παρ. 2 έως 9, τα έσοδα του Ο.Δ.Α.Π., καθώς και οι όροι και οι προϋποθέσεις διακανονισμού οφειλών καθορίζονται με απόφαση του Δ.Σ. κατά την παρ. 13 του άρθρου 45».

Για λόγους σαφήνειας, κρίνεται σκόπιμο να διευκρινισθεί αν στο τροποποιούμενο, με το άρθρο 51 του παρόντος νομοσχεδίου, άρθρο 45 παρ. 13 του ν. 4761/2020 εννοείται ως αρμόδιο όργανο («Δ.Σ.») που καθορίζει τους

όρους και τις προϋποθέσεις διακανονισμού οφειλών το Δ.Σ. του «Οργανισμού Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων» («Ο.Δ.Α.Π.») ή το Δ.Σ. της ανώνυμης εταιρείας «Οργανισμός Ανάπτυξης και Διαχείρισης Ελληνικής Πολιτιστικής Κληρονομιάς Α.Ε.». Αν πρόκειται για το Δ.Σ. του Ο.Δ.Α.Π. και, κατά τούτο, δεν προβλέπεται συμμετοχή στη σχετική διαδικασία του Δ.Σ. της ανώνυμης εταιρείας, ερωτάται αν ορθώς έχει περιληφθεί και η παράγραφος 13 στις προβλεπόμενες κανονιστικές πράξεις του άρθρου 27 του παρόντος, οι οποίες θα εκδίδονται προσωρινά, μέχρι την έκδοση της σχετικής διαπιστωτικής πράξης, «χωρίς την εισήγηση του Δ.Σ. της Εταιρείας».

4. Επί του άρθρου 40

Με το άρθρο 40 του νομοσχεδίου επέρχονται τροποποιήσεις στο άρθρο 16 του ν. 4761/2020 (Α' 248) περί δαπανών του Οργανισμού Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων. Μεταξύ των εν λόγω τροποποιήσεων περιλαμβάνεται και η προσθήκη της περίπτωσης κε), κατά την οποία, ο Ο.Δ.Α.Π. προβαίνει σε δαπάνες για: «κε) την καταβολή των επιδομάτων των παρ. 3 και 5 του άρθρου 23 στους υπαλλήλους της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Οργανισμός Ανάπτυξης και Διαχείρισης Ελληνικής Πολιτιστικής Κληρονομιάς Α.Ε.» που ασκούν καθήκοντα διαχειριστή εσόδων και ταμιά».

Παρατηρείται ότι η περίπτωση κε) εντάσσεται μεν στο άρθρο 16 του ν. 4761/2020, η σχετική αναφορά, ωστόσο, στα επιδόματα των παραγράφων 3 και 5 του άρθρου 23 δεν παραπέμπει στο οικείο άρθρο του εν λόγω νόμου, αλλά στις παραγράφους 3 και 5 του άρθρου 23 του παρόντος νομοσχεδίου. Συνεπώς, για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, η παραπομπή στις παρ. 3 και 5 του άρθρου 23 πρέπει να αναδιατυπωθεί.

5. Επί του άρθρου 43

Με το άρθρο 43 προστίθεται τρίτο εδάφιο στην παρ. 3 του άρθρου 23 του ν. 4761/2020 (Α' 248) περί διάρθρωσης της Διεύθυνσης Εκδόσεων και Ψηφιακών Εφαρμογών, η οποία διαμορφώνεται ως εξής: «Το Τμήμα Ανάπτυξης Ψηφιακών Εκδόσεων και Εφαρμογών είναι αρμόδιο, σε συνεργασία με το Τμήμα Πληροφοριακών Συστημάτων και Υποδομών και με τις καθ' ύλην αρμόδιες οργανικές μονάδες του Ο.Δ.Α.Π., για τις ψηφιακές εκδόσεις, τα προϊόντα και τις υπηρεσίες, τα οποία διατίθενται στους επισκέπτες των αρχαιολογικών χώρων και μουσείων, καθώς και μέσω του διαδικτύου. Είναι, επίσης, αρμόδιο για την έκδοση και την ανάπτυξη των πάσης φύσεως εφαρμογών πληροφορικής και πολυμέσων με αρχαιολογικό περιεχόμενο. Από

την έναρξη ισχύος του παρόντος εξαιρούνται οι ψηφιακές εκδόσεις, υπηρεσίες και εφαρμογές που υλοποιούνται από την ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία "Όργανισμός Ανάπτυξης και Διαχείρισης Ελληνικής Πολιτιστικής Κληρονομιάς Α.Ε."».

Η φράση του τρίτου εδαφίου «[α]πό την έναρξη ισχύος του παρόντος» είναι προφανές ότι αναφέρεται στην έναρξη ισχύος του παρόντος νομοσχεδίου, διά του οποίου συνιστάται η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Όργανισμός Ανάπτυξης και Διαχείρισης Ελληνικής Πολιτιστικής Κληρονομιάς Α.Ε.», και όχι στην έναρξη ισχύος του νόμου 4761/2020, όπου προτείνεται να ενταχθεί η σχετική διάταξη.

Για λόγους νομοτεχνικής σαφήνειας, κρίνεται σκόπιμο είτε να απαλειφθεί η φράση «[α]πό την έναρξη ισχύος του παρόντος», είτε να αναδιατυπωθεί το εδάφιο.

6. Επί του άρθρου 51

Με το άρθρο 51 τροποποιούνται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις του άρθρου 45 του ν. 4761/2020. Ειδικότερα, με την παρ. 14 ορίζεται ότι «[γ]ια την εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 15: α) Οι ημέρες και οι ώρες επίσκεψης στους αρχαιολογικούς χώρους και τα μουσεία των περ. στ) έως ι) του άρθρου 28 του π.δ. 4/2018 (Α' 7) καθορίζονται ενιαία ή μεμονωμένα με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού».

Περαιτέρω, η παρ. 17β του άρθρου 45 του ν. 4761/2020, η οποία δεν τροποποιείται με το παρόν νομοσχέδιο, προβλέπει ότι «[μ]ε απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού καθορίζονται, ενιαία ή μεμονωμένα, οι ημέρες και οι ώρες επίσκεψης του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 15». Σημειωτέον ότι το άρθρο 15 παρ. 2 του ν. 4761/2020, όπως τροποποιείται με το άρθρο 39 παρ. 2 του παρόντος νομοσχεδίου, ορίζει ότι «[ο]ι ημέρες και οι ώρες επίσκεψης στους αρχαιολογικούς χώρους και τα μουσεία των περ. στ) έως ι) του άρθρου 28 του π.δ. 4/2018 (Α' 7) καθορίζονται ενιαία ή μεμονωμένα με την απόφαση της περ. α) της παρ. 14 του άρθρου 45».

Κατά τα ανωτέρω, προκύπτει ότι, μετά τις τροποποιήσεις που προτείνονται στις διατάξεις του άρθρου 45 του ν. 4761/2020, πρόκειται να τεθούν σε ισχύ δύο εξουσιοδοτικές διατάξεις προς τον Υπουργό Πολιτισμού (παράγραφοι 14 και 17β) για την έκδοση της ίδιας απόφασης αναφορικά με την εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 15. Για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, πρέπει να διατηρηθεί μία μόνο εξουσιοδοτική διάταξη ως προς το ζήτημα του καθορισμού των ημερών και ωρών επίσκεψης στους αρχαιολογικούς χώρους και τα μουσεία των περ. στ) έως ι) του άρθρου 28 του π.δ. 4/2018 (Α' 7).

7. Επί του άρθρου 54

Για λόγους ορθής απόδοσης της σχετικής έννοιας, το εδάφιο «[ο] φορέας απολαμβάνει των διοικητικών και διοικητικών ατελειών (...)» πρέπει να αντικατασταθεί από την ορθή διατύπωση «[ο] φορέας απολαύει των διοικητικών και διοικητικών ατελειών (...)».

8. Επί του άρθρου 58

Με τις διατάξεις του άρθρου 58, εισάγεται πλαίσιο επιλογής των μελών του διοικητικού συμβουλίου του Φορέα Διαχείρισης Επισκέψιμων Χώρων Ενάλλιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς (ως μέλη νοούνται, σύμφωνα με την παράγραφο 1, ο πρόεδρος και ο αντιπρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου, ο προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Υπουργείου Πολιτισμού και τέσσερα (4) πρόσωπα εγνωσμένου κύρους σε τομείς σχετικούς με το αντικείμενο του Φορέα, που υποδεικνύονται από τον Υπουργό Πολιτισμού), ως ειδική διάταξη έναντι των σχετικών κανόνων του άρθρου 16 του ν. 5271/2026, περί της «Διαδικασία[ς] επιλογής οργάνων διοίκησης των νομικών προσώπων δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου που εποπτεύονται από τον Υπουργό Πολιτισμού», επίσης ειδικών έναντι των γενικών κανόνων επιλογής οργάνων διοίκησης εν γένει των ν.π.δ.δ. και των ν.π.ι.δ. που εποπτεύονται από υπουργό. Η ρύθμιση του άρθρου 16 του ν. 5271/2026 καταλαμβάνει τη διαδικασία επιλογής των προέδρων, προέδρων διοικητικού συμβουλίου, αντιπροέδρων και διευθύνοντων ή εντεταλμένων συμβούλων των ν.π.δ.δ. και των εν λόγω ν.π.ι.δ.

Με την παράγραφο 5 του άρθρου 58, ειδικότερα, ορίζεται ότι η «θητεία των μελών του Δ.Σ. παρατείνεται με απόφαση του εποπτεύοντος Υπουργού από τη λήξη της και μέχρι να οριστούν νέα μέλη, όχι όμως για διάστημα μεγαλύτερο από ένα (1) έτος, με την επιφύλαξη του άρθρου 16 του ν. 5271/2026». Η εν λόγω ρύθμιση εντάσσεται στο πλαίσιο της αρχής της συνεχούς και αδιατάρακτης λειτουργίας της δημόσιας υπηρεσίας, το πλαίσιο της οποίας έχει διαμορφωθεί νομολογιακά (βλ., ενδεικτικά, ΣτΕ Ολομ. 95/2017, 2350/2017, 2583,2586/2017, 3515/2003). Συγκεκριμένα, εξειδικεύει, περαιτέρω, έναν εύλογο χρόνο παράτασης της θητείας των μελών του διοικητικού συμβουλίου, μετά τη λήξη της.

Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με την εν λόγω παρεπεμπόμενη διάταξη του άρθρου 16 του ν. 5271/2026, «[α]ν η διαδικασία επιλογής δεν έχει ολοκληρωθεί κατά τη λήξη της θητείας του οργάνου διοίκησης της παρ. 1 και μέχρι την ολοκλήρωση αυτής, με απόφαση του αρμόδιου οργάνου διορισμού παρατείνεται προσωρινά η θητεία του υπηρετούντος προσώπου ή η θέση πληρούται προσωρινά» (παρ. 5 του άρθρου 16 του ν. 5271/2026).

Εν προκειμένω, χρήζουν αποσαφήνισης ζητήματα ταυτόχρονης ισχύος των ως άνω ρυθμίσεων, κατ' αναφορά, ιδίως, προς το απώτατο όριο παράτασης, υπό τις ανωτέρω περιστάσεις, τόσο της θητείας των μελών του διοικητικού συμβουλίου του Φορέα που εντάσσονται και στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 16 του ν. 5271/2026, όσο και της θητείας εκείνων που δεν εντάσσονται σε αυτό.

9. Επί των άρθρων 77, 78, 79 και 83

Στο άρθρο 77 τίθενται οι ορισμοί των εννοιών που χρησιμοποιούνται στο Κεφάλαιο Β' του Μέρους Δ'.

Παρατηρείται, ωστόσο, ότι ορισμένες από τις έννοιες αυτές απαντούν και σε επόμενες διατάξεις, είτε ως προϋποθέσεις υπαγωγής των επενδυτικών σχεδίων στο καθεστώς ενίσχυσης είτε στο πλαίσιο ειδικότερων ρυθμίσεων που αφορούν το περιεχόμενό τους. Ειδικότερα, η έννοια της «προβληματικής επιχείρησης», η οποία ορίζεται στην περ. ια' της παρ. 1 του άρθρου 77, χρησιμοποιείται, εκ νέου, ως προϋπόθεση υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου στο καθεστώς ενίσχυσης, σύμφωνα με το άρθρο 78 παρ. 5 περ. β', ενώ οι έννοιες της «έναρξης εργασιών επενδυτικού σχεδίου» και των «επιλέξιμων δαπανών», οι οποίες επίσης ορίζονται στο άρθρο 77, αποτελούν αντικείμενο ειδικότερης ρύθμισης στα άρθρα 79 και 83, αντίστοιχα. Περαιτέρω, η έννοια του «δύσκολου οπτικοακουστικού έργου» χρησιμοποιείται και στο άρθρο 83.

Για λόγους νομοτεχνικής συνέπειας, θα μπορούσε, ενδεχομένως, να εξετασθεί η χρήση, στις λοιπές διατάξεις, των εννοιών που ορίζονται στο άρθρο 77, με παραπομπή στο εν λόγω άρθρο, αντί της επανάληψής τους στις επιμέρους διατάξεις, εκτός των περιπτώσεων κατά τις οποίες αυτό εξυπηρετεί την εισαγωγή ειδικότερων ρυθμίσεων.

10. Επί του άρθρου 78 παρ. 1 και 4

Με τις διατάξεις των παρ. 1 και 4 του άρθρου 78 καθορίζονται, αντίστοιχα, ο τρόπος υπολογισμού της επιχορήγησης και οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η λήψη παραστατικών που έχουν εκδοθεί από φυσικά πρόσωπα, εταιρείες ή άλλες νομικές οντότητες με καταστατική έδρα ή μόνιμη εγκατάσταση στην αλλοδαπή. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι το «ποσό της επιχορήγησης υπολογίζεται (...) ως σταθερό ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%) επί των επιλέξιμων δαπανών της παραγωγής» (παρ. 1), κατ' εφαρμογή της δυνατότητας που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 54 παρ. 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου

2014, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει (Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός - Γ.Α.Κ.). Περαιτέρω, προβλέπεται ότι, αποκλειστικά «[σ]την περίπτωση οπτικοακουστικών έργων με επιλέξιμες δαπάνες άνω των οκτώ εκατομμυρίων (8.000.000) ευρώ (...) επιτρέπεται η λήψη παραστατικών που έχουν εκδοθεί στην αλλοδαπή» και αφορούν «αμοιβές σκηνοθέτη, των δύο (2) πρωταγωνιστικών ρόλων (lead cast) ή σχεδιαστή κινουμένων σχεδίων (animator)» (παρ. 4), υπό τον περιορισμό ότι η συνολική αξία τους «δεν δύναται να υπερβαίνει το είκοσι τοις εκατό (20%) των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου».

Δεδομένου ότι η προτεινόμενη διάταξη της παρ. 4 έχει διατυπωθεί ως εξαιρετική ρύθμιση, εφαρμοζόμενη υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις ως προς το ύψος των επιλέξιμων δαπανών και τις κατηγορίες των σχετικών αμοιβών, θα μπορούσε, κατά τη γραμματική και συστηματική ερμηνεία της, να συναχθεί, εξ αντιδιαστολής, ότι η λήψη αλλοδαπών παραστατικών δεν επιτρέπεται στις λοιπές περιπτώσεις. Υπό την εκδοχή αυτή, θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι η χορήγηση της ενίσχυσης εξαρτάται, κατ' αρχήν, από τη χρήση παραστατικών που δεν έχουν εκδοθεί στην αλλοδαπή.

Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 54 παρ. 4 του Γ.Α.Κ., στις ενισχύσεις για οπτικοακουστικά έργα επιτρέπεται στα κράτη μέλη να επιβάλλουν μόνον τις απαιτήσεις εδαφικότητας των δαπανών που προβλέπονται στη διάταξη αυτή. Περαιτέρω, κατά το άρθρο 1 παρ. 5 στοιχ. β' του ίδιου Κανονισμού, ο Γ.Α.Κ. δεν εφαρμόζεται σε μέτρα κρατικών ενισχύσεων βάσει των οποίων η χορήγηση της ενίσχυσης εξαρτάται από την υποχρέωση του δικαιούχου να χρησιμοποιεί προϊόντα εγχώριας παραγωγής ή εθνικές υπηρεσίες.

Εν προκειμένω, υπό την ανωτέρω ερμηνευτική εκδοχή, δημιουργείται προβληματισμός ως προς το αν η προτεινόμενη διάταξη της παρ. 4, ερμηνευόμενη κατ' αντιδιαστολή, οδηγεί σε γενικό αποκλεισμό της λήψης αλλοδαπών παραστατικών στις λοιπές περιπτώσεις και, συνακόλουθα, αν η χορήγηση της ενίσχυσης εξαρτάται, κατ' αρχήν, από τη χρήση παραστατικών που δεν έχουν εκδοθεί στην αλλοδαπή, υπό την έννοια του άρθρου 1 παρ. 5 στοιχ. β' του Γ.Α.Κ.

Υπό το φως των ανωτέρω, η προτεινόμενη διάταξη της παρ. 4 χρήζει αποσαφήνισης, προκειμένου να αποκλεισθεί ενδεχόμενη ερμηνευτική αμφιβολία ως προς τη συμβατότητά της με το άρθρο 1 παρ. 5 στοιχ. β' του Γ.Α.Κ.

11. Επί του άρθρου 102 παρ. 7

Στην προτεινόμενη διάταξη προβλέπεται ότι «[μ]ε απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Κ.Κ.Ο.ΜΕ.Δ. δύνανται να εξειδικεύονται τεχνικά, δια-

δικαστικά και λειτουργικά ζητήματα εφαρμογής του Κανονισμού Χρηματοδότησης των μουσικών οπτικοακουστικών φεστιβάλ της παρ. 6 του άρθρου 93 καθώς και να εκδίδονται προσκλήσεις υποβολής αιτήσεων σύμφωνα με την παρ. 7 του ίδιου άρθρου».

Δεδομένου ότι το άρθρο 93 του νομοσχεδίου δεν περιλαμβάνει παράγραφο 7, η σχετική παραπομπή πρέπει να διορθωθεί.

12. Επί του άρθρου 103 παρ. 10

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 10, η αναφορά στην «απόφαση της παρ. 8 του άρθρου 102» πρέπει να διορθωθεί, δεδομένου ότι το άρθρο 102 δεν περιλαμβάνει παράγραφο 8.

13. Επί του άρθρου 112

Με την προτεινόμενη ρύθμιση αντικαθίσταται το εσωτερικό άρθρο 5B παρ. 5 της από 1.2.1993 Σύμβασης σύστασης κοινωφελούς οργανισμού μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και των εδρευόντων αντιστοίχως στη Θεσσαλονίκη και στην Αθήνα σωματείων με τις επωνυμίες «ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ» και «ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ», η οποία κυρώθηκε διά του άρθρου 76 του ν. 2121/1993, κατά τρόπον ώστε να ρυθμίζονται, εκ νέου, ζητήματα συμβάσεων του καλλιτεχνικού, τεχνικού, εργατοτεχνικού ή βοηθητικού προσωπικού του ν.π.ι.δ. υπό την επωνυμία «Οργανισμός Μεγάρου Μουσικής Θεσσαλονίκης».

Δοθέντος ότι η υπό αντικατάσταση παράγραφος 5 του ως άνω άρθρου 5B ρυθμίζει και άλλα ζητήματα, πέραν εκείνων που αφορούν τις συμβάσεις του ως άνω προσωπικού, και, συγκεκριμένα, ζητήματα που αφορούν τόσο τη διαδικασία επιλογής όσο και την υπηρεσιακή κατάσταση και τις απολαβές του γενικού διευθυντή του εν λόγω ν.π.ι.δ., ερωτάται αν οι εν λόγω ρυθμίσεις νοούνται, εν προκειμένω, ως σιωπηρώς καταργούμενες.

14. Επί του άρθρου 116

Με τις διατάξεις του άρθρου 116 προστίθεται παρ. 6 στο άρθρο 18 του ν. 4481/2017, ως εξής: «6. Αν οργανισμός συλλογικής διαχείρισης παρέχει κοινωνικές, πολιτιστικές ή εκπαιδευτικές υπηρεσίες, οι οποίες χρηματοδοτούνται μέσω κρατήσεων επί των εσόδων από τα δικαιώματα και επί τυχόν εσόδων που προκύπτουν από την επένδυση των εσόδων από δικαιώματα ή μέσω μη διανεμητέων ποσών, σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 19, οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται με βάση δίκαια κριτήρια, ιδίως σε σχέση με την πρόσβαση στις υπηρεσίες αυτές και την έκταση αυτών των υπηρεσιών. Οι υ-

πηρεσίες του πρώτου εδαφίου και τα κριτήρια παροχής τους εγκρίνονται από τη Γενική Συνέλευση των μελών και δημοσιοποιούνται εκ των προτέρων».

Με την προτεινόμενη ρύθμιση ενσωματώνεται στην ελληνική έννομη τάξη η παράγραφος 4 του άρθρου 12 της Οδηγίας 2014/26/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με τη συλλογική διαχείριση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων καθώς και τη χορήγηση πολυεδαφικών αδειών για επιγραμμική (on line) χρήση μουσικών έργων στην εσωτερική αγορά (ΕΕ L 84 της 20ης Μαρτίου 2014, σελ. 72 επ.). Η εν λόγω παράγραφος έχει ως εξής: «[σ]ε περίπτωση που οργανισμός συλλογικής διαχείρισης παρέχει κοινωνικές, πολιτιστικές ή εκπαιδευτικές υπηρεσίες οι οποίες χρηματοδοτούνται μέσω κρατήσεων επί των εσόδων από τα δικαιώματα και επί τυχόν εσόδων που προκύπτουν από την επένδυση των εσόδων από δικαιώματα, οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται με βάση δίκαια κριτήρια, ιδίως σε σχέση με την πρόσβαση στις υπηρεσίες αυτές και την έκταση αυτών των υπηρεσιών».

Παρατηρείται, ενημερωτικά, ότι η Οδηγία 2014/26/ΕΕ, οι λοιπές διατάξεις της οποίας ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη διά του ν. 4481/2017, αποσκοπεί στη θέσπιση πλαισίου κανόνων λειτουργίας των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης και προστασίας δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων, βάσει, ιδίως, των κανόνων της εταιρικής διακυβέρνησης, προς τον σκοπό της επίτευξης διαφάνειας και αποτελεσματικότητας κατά τη διαχείριση των εν λόγω δικαιωμάτων των δικαιούχων (πρβλ. άρθρο 4 της Οδηγίας, σύμφωνα με το οποίο τα κράτη μέλη οφείλουν να φροντίζουν ώστε οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης να ενεργούν με γνώμονα το βέλτιστο συμφέρον των δικαιούχων, των οποίων τα δικαιώματα εκπροσωπούν, και να μην τους επιβάλλουν υποχρεώσεις οι οποίες δεν είναι αντικειμενικώς αναγκαίες για την προστασία των δικαιωμάτων και των συμφερόντων τους ή για την αποτελεσματική διαχείριση των δικαιωμάτων τους) (βλ. και την από 12.7.2017 έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας επί του νομοσχεδίου «Συλλογική διαχείριση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων, χορήγηση πολυεδαφικών αδειών για επιγραμμικές χρήσεις μουσικών έργων και άλλα θέματα αρμοδιότητας Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού» - ν. 4481/2017, όπως και Ζ. Μαυροσκότη, Η νέα Οδηγία 2014/26/ΕΕ για τη συλλογική διαχείριση και τις πολυεδαφικές άδειες σε ΔιΜΕΕ τεύχος 4/2014, Σ. Σταυρίδου, Κανόνες εταιρικής διακυβέρνησης στη λειτουργία των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης σε ΔιΜΕΕ, τεύχος 2/2015).

15. Επί του άρθρου 117 και της μεταβατικής ρύθμισης του άρθρου 130 παρ. 1

Ορίζεται, εν προκειμένω (άρθρο 117), ότι καθίσταται τριετούς διάρκειας η ισχύς της απόφασης του Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας (νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου, που ιδρύθηκε με το άρθρο 69 του ν. 2121/1993, με σκοπό, βάσει του άρθρου αυτού, «την προστασία των πνευματικών δημιουργών και δικαιούχων συγγενικών δικαιωμάτων, την εποπτεία των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης, την εφαρμογή του παρόντος νόμου και των συναφών διεθνών συμβάσεων, τη νομοπαρασκευαστική εργασία σε θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων και γενικά την εκπροσώπηση της Ελλάδας σε όλους τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς, καθώς και στα Όργανα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας»), η οποία, κατά τα ισχύοντα, εκδίδεται στην περίπτωση κατά την οποία οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης δεν καταλήξουν, μέχρι την 1η Απριλίου εκάστου έτους, σε συμφωνία για τη μεταξύ τους κατανομή του ποσοστού της κατ' άρθρον 18 παρ. 3 του ν. 2121/1993 εύλογης αμοιβής (πρβλ. και άρθρο 130 παρ. 1 του νομοσχεδίου, σύμφωνα με το οποίο: «[α]ν έως την 1η.8.2026 δεν έχει επιτευχθεί μεταξύ των δικαιούχων η συμφωνία της παρ. 9 του άρθρου 18 του ν. 2121/1993 (Α' 25), η απόφαση του Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας για την κατανομή της εύλογης αμοιβής του έτους 2025 εφαρμόζεται και για τα έτη 2026 και 2027. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζεται η παρ. 9 του άρθρου 18 του ν. 2121/1993, όπως τροποποιείται με το άρθρο 117 του παρόντος»).

Σύμφωνα με την Αιτιολογική Έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο, ο καθορισμός, διά της προτεινόμενης ρύθμισης, διάρκειας – και δη, τριετούς – της ισχύος της κατά τα ως άνω απόφασης του Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας «καλύπτ[ει] υφιστάμενο νομοθετικό κενό» (σελ. 167 και 226).

Παρατηρείται, εν προκειμένω, ότι, μολονότι η ισχύουσα ρύθμιση του άρθρου 18 παρ. 9 δεν αναφέρει ρητά τη διάρκεια ισχύος της κατά τα ως άνω απόφασης του Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας, αυτή προκύπτει σαφώς, από τη συνδυαστική ανάγνωση των εδαφίων του ν. 2121/1993. Συγκεκριμένα, προκύπτει ότι κάθε έτος διενεργείται, εκ νέου, η διαδικασία για την επίτευξη συμφωνίας μεταξύ των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης και, αν αυτή δεν τελεσφορήσει μέχρι την 1η Απριλίου εκάστου έτους, ενεργοποιείται, κατ' έτος, η διαδικασία έκδοσης σχετικής απόφασης του Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας, ως προς την οποία, μάλιστα, ορίζεται ότι αυτή «διαμορφώνεται σύμφωνα με τις απόψεις των ενδιαφερόμενων οργανισμών συλλογικής διαχείρισης την καλή πίστη, τα συναλλακτικά ήθη και τις ακολουθούμενες πρακτικές σε διεθνές και κοινοτικό επίπεδο», όπως αυτές υποβάλλονται ετησίως ενώπιον του εν λόγω Οργανισμού.

16. Επί του άρθρου 118

Με το άρθρο 118 τροποποιείται το άρθρο 69 παρ. 2 και 3 του ν. 2121/1993, κατά τρόπον ώστε να καθορίζονται, εκ νέου, οι πόροι του Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας. Μεταξύ άλλων, εισάγεται η δυνατότητα χρηματοδότησής του και από «άλλους δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς για συγκεκριμένες δράσεις».

Παρατηρείται, κατ' αρχάς, ότι δεν διευκρινίζεται η φράση «για συγκεκριμένες δράσεις», ούτε προβλέπεται ρητά ο καθορισμός τους διά της παρεχόμενης με την παρ. 3 της ως άνω διάταξης εξουσιοδότησης προς έκδοση προεδρικού διατάγματος για τη ρύθμιση άλλων ζητημάτων που σχετίζονται με τον ως άνω Οργανισμό.

Παρατηρείται, επίσης, ότι η προτεινόμενη διάταξη χρήζει συμπλήρωσης ως προς τη θέση ορίου στο εύρος των δυνάμενων να χρηματοδοτήσουν τον Οργανισμό Πνευματικής Ιδιοκτησίας, κατά τρόπον ώστε να μην δύναται να εντάσσονται σε αυτούς νομικά πρόσωπα που τελούν υπό την εποπτεία του Οργανισμού.

17. Επί του άρθρου 120

Με το άρθρο 120 ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν, ιδίως, τις αρμοδιότητες, την αμοιβή και την έκταση της ευθύνης του συνδίκου πτώχευσης της «πρώην ανεξάρτητης οντότητας διαχείρισης (Α.Ο.Δ.) του άρθρου 50 του ν. 4481/2017 (Α' 100)», υπό την επωνυμία «ΑΕΠΙ - Ελληνική Εταιρία προς Προστασίαν της Πνευματικής Ιδιοκτησίας Α.Ε.», της οποίας η άδεια λειτουργίας ανακλήθηκε (βλ. την υπό στοιχεία ΥΠΠΟΑ/Γρ.Υπ./224747/4952/15.5.2018 απόφαση της Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού, με τίτλο «Ανάκληση άδειας λειτουργίας του Οργανισμού Συλλογικής Διαχείρισης (πλέον ανεξάρτητης οντότητας διαχείρισης του άρθρου 50 του ν. 4481/2017) με την επωνυμία "ΑΕΠΙ - Ελληνική Εταιρεία προς Προστασίαν της Πνευματικής Ιδιοκτησίας ΑΕ." και με το[ν] διακριτικό τίτλο ΑΕΠΙ» - Β' 1767), η οποία κηρύχθηκε σε πτώχευση με την υπ' αρ. 454/13.6.2019 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, όπως και ζητήματα που αφορούν τη διανομή και απόδοση στους δικαιούχους δημιουργούς των ποσών αδιάθετων χρηματικών ποσών της πρώην Α.Ο.Δ., και απαιτήσεων κατά χρηστών πνευματικών δικαιωμάτων, οι οποίες είχαν τιμολογηθεί από την πρώην Α.Ο.Δ. πριν από την ανάκληση της άδειας λειτουργίας της και δεν έχουν εισπραχθεί, όπως και ζητήματα ως προς τη δικαστική διεκδίκηση των απαιτήσεων από πνευματικά δικαιώματα της πρώην Α.Ο.Δ.

Ειδικότερα, η παράγραφος 11 ορίζει ότι, «[γ]ια τη δικαστική διεκδίκηση των απαιτήσεων από πνευματικά δικαιώματα της πρώην Α.Ο.Δ. της παρ. 1 από τον σύνδικο της πτώχευσης[.] ισχύουν υπέρ αυτού τα τεκμήρια του άρθρου 7 του ν. 4481/2017. Η παρούσα καταλαμβάνει και τις εκκρεμείς δίκες του συνδίκου της πτώχευσης σε οποιονδήποτε βαθμό δικαιοδοσίας».

Σύμφωνα, εξ άλλου, με το άρθρο 7 του ν. 4481/2017, «1. Οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης και οι οργανισμοί συλλογικής προστασίας τεκμαίρεται ότι έχουν την αρμοδιότητα διαχείρισης ή προστασίας των δικαιωμάτων επί όλων των έργων ή των αντικειμένων προστασίας ή όλων των δικαιούχων για τα οποία ή για τους οποίους δηλώνουν εγγράφως ότι έχουν μεταβιβαστεί σε αυτούς οι σχετικές εξουσίες ή τα δικαιώματα εύλογης αμοιβής ή ότι καλύπτονται από την πληρεξουσιότητα ή μέσω οποιασδήποτε άλλης συμβατικής συμφωνίας. Εφόσον οργανισμός συλλογικής διαχείρισης που λειτουργεί με άδεια του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού, ασκεί δικαιώματα ή αξιώσεις στο πλαίσιο του ν. 2121/1993, τα οποία υπόκεινται σε υποχρεωτική συλλογική διαχείριση, τεκμαίρεται ότι εκπροσωπεί όλους ανεξαιρέτως τους δικαιούχους, ημεδαπούς και αλλοδαπούς και όλα ανεξαιρέτως τα έργα τους. Εάν στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου, υφίστανται περισσότεροι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης για μία συγκεκριμένη κατηγορία δικαιούχων, το τεκμήριο ισχύει, εφόσον τα δικαιώματα ασκούνται από κοινού από όλους τους αρμόδιους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του ν. 2121/1993. Οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης και οι οργανισμοί συλλογικής προστασίας μπορούν να ενεργούν, δικαστικώς ή εξωδίκως, στο δικό τους όνομα, εάν η αρμοδιότητά τους στηρίζεται σε μεταβίβαση της σχετικής εξουσίας, ή σε πληρεξουσιότητα, ή σε οποιαδήποτε άλλη συμβατική συμφωνία. Επίσης νομιμοποιούνται να ασκούν όλα τα δικαιώματα που έχουν μεταβιβαστεί σε αυτούς από τον δικαιούχο ή που καλύπτονται από την πληρεξουσιότητα ή από οποιαδήποτε άλλη συμβατική συμφωνία. 2. Για τη δικαστική επιδίωξη της προστασίας των έργων και των δικαιούχων που εκπροσωπούνται από τον οργανισμό συλλογικής διαχείρισης ή από οργανισμό συλλογικής προστασίας, αρκεί η δειγματοληπτική αναφορά των έργων που έγιναν αντικείμενο εκμετάλλευσης χωρίς την απαιτούμενη άδεια ή χωρίς την καταβολή εύλογης αμοιβής και δεν απαιτείται η πλήρης απαρίθμηση των έργων αυτών. 3. Τα τεκμήρια εφαρμόζονται κατά τέτοιο τρόπο από τους οργανισμούς, ώστε να μη θίγονται τα δικαιώματα των δικαιούχων, όπως αυτά προβλέπονται στον νόμο, και ιδίως η δυνατότητά τους να διαθέτουν ή όχι σε διαφορετικούς οργανισμούς συλλο-

γικής διαχείρισης ολόκληρη ή εν μέρει τη διαχείριση ορισμένων εξουσιών ή ορισμένων έργων τους ή αντικειμένων προστασίας τους. 4. Αν ο δικαιούχος αμφισβητεί ότι ορισμένο έργο, που περιεχόταν στη δήλωση της παραγράφου 1 και στη σύμβαση που καταρτίστηκε με τον χρήστη με βάση τη δήλωση αυτή, ανήκε στην αρμοδιότητα του οργανισμού συλλογικής διαχείρισης, ο οργανισμός οφείλει να συντρέξει με κάθε τρόπο τον αντισυμβαλλόμενο του χρήστη και, ιδίως, να παρέμβει στη σχετική δίκη. Αν αποδειχθεί ότι το έργο δεν εκπροσωπείται από τον οργανισμό, ο οργανισμός ενέχεται σε αποζημίωση του αντισυμβαλλομένου και μπορεί να του επιβληθούν οι κυρώσεις του άρθρου 46. Η σχετική αγωγή του δικαιούχου εκδικάζεται κατά την ειδική διαδικασία των εργατικών διαφορών. Η παράγραφος αυτή δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις της υποχρεωτικής συλλογικής διαχείρισης».

Στο πλαίσιο αυτό, και δεδομένου ότι η Αιτιολογική Έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο επαναλαμβάνει την προτεινόμενη ρύθμιση, και δεν αναφέρει τίποτε περαιτέρω, επισημαίνεται, επίσης, ότι ο νομοθέτης δεν εμποδίζεται, κατ' αρχήν, να προσδώσει σε νομοθετική ρύθμιση αναδρομική ισχύ. Σύμφωνα με τη νομολογία, από τη θέσπιση εξαιρέσεων από το επιτρεπτό της αναδρομικής ισχύος του νόμου στο Σύνταγμα (άρθρα 7 παρ. 1, 54 παρ. 1, 77 παρ. 2 και 78 παρ. 2) συνάγεται ότι αυτή είναι, κατ' αρχήν, σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, επιτρεπτή. Η ελευθερία, όμως, του νομοθέτη να προσδίδει στους νόμους αναδρομική ισχύ δεν δύναται να υπερβαίνει τα όρια που θέτει η τήρηση της αρχής της αναλογικότητας (βλ. ΣτΕ Ολ 734/2016, σκέψη 11 και ΑΠ 1691/2022) καθώς και τα άρθρα 4 παρ. 1, 17, 20 παρ. 1 και 26 του Συντάγματος (ΣτΕ 1773/2020, ΣτΕ Ολ. 3368/2015, ΟΛΑΠ 4/1990, 7/1990 και 1067/1979), καθώς και οι υπερνομοθετικής ισχύος διατάξεις των άρθρων 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ και 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ (ΑΠ 1277/2008, ΑΠ 928/2006, ΑΠ 1823/2005, ΕφΑθ 879/2000, ΔΕΕ 2001, σελ. 1267, βλ. και απόφαση ΕΔΔΑ της 20ής Νοεμβρίου 1995, Pine Valley Development LTD και λοιποί κατά Ιρλανδίας, αρ. υπόθ. 17849/91, Α 332 1995, σκέψη 29 επ., πρβλ. και Π. Παυλόπουλο, Συμβολή στη νομική θεμελίωση των ορίων της αναδρομικής ισχύος του νόμου, ΤοΣ 1985, σελ. 297 επ., ιδίως, 312-313).

Ειδικά ως προς το ζήτημα της επέμβασης του νομοθέτη σε εκκρεμείς δίκες, έχει κριθεί ότι, «ενόψει των συνταγματικών αυτών διατάξεων, επ' ευκαιρία τέτοιων αναδρομικών ουσιαστικών ρυθμίσεων, [ο νομοθέτης δεν μπορεί] να θεσπίζει απόσβεση των απαιτήσεων που απορρέουν από τις ρυθμίσεις αυτές, για τις οποίες έχουν εκδοθεί τελεσίδικες αποφάσεις δικαστηρίων ή υπάρχουν εκκρεμείς δίκες, ούτε μπορεί να καταργεί τις δίκες αυτές,

γιατί διαφορετικά θα αφαιρείτο η διαφορά από το δικαστήριο ενώπιον του οποίου είναι εκκρεμής, κατά παράβαση του άρθρου 26 του Συντάγματος, θα παραβιαζόταν δε επίσης και η αρχή της τελεσιδικίας των δικαστικών αποφάσεων, καθώς και η αρχή της ισότητας των όπλων που διαθέτουν οι διάδικοι, και θα ευνοείτο ο ένας από αυτούς» (ΣτΕ 1773/2020). Έχει κριθεί, εξ άλλου, ότι «στην κατά τα ανωτέρω [από τις διατάξεις της ΕΣΔΑ]] προστατευόμενη περιουσία περιλαμβάνονται (...) και όλα τα περιουσιακής φύσεως δικαιώματα και τα νομίμως κεκτημένα οικονομικά συμφέροντα, άρα και τα περιουσιακά ενοχικά δικαιώματα και μάλιστα οι περιουσιακού χαρακτήρα απαιτήσεις, είτε αναγνωρισμένες με δικαστική ή διαιτητική απόφαση, είτε απλώς γεννημένες κατά το εθνικό δίκαιο, εφόσον υπάρχει νόμιμη προσδοκία με βάση το ισχύον πριν από την προσφυγή στο δικαστήριο νομοθετικό καθεστώς ότι μπορούν να ικανοποιηθούν δικαστικά (Ολ.ΑΠ 40/1998)» (ΟΛΑΠ 6/2007)». «Έτσι, σύμφωνα, με τη ρύθμιση της ως άνω διεθνούς συνθήκης, μέσω της αναδρομικής ισχύος νόμου είναι δυνατόν να επέρχεται απόσβεση ή κατάργηση δικαιωμάτων που έχουν απονεμηθεί με προγενέστερο νόμο, μόνο εφόσον η κατάργηση ή απόσβεση επιβάλλεται για λόγους γενικότερου κοινωνικού ή δημόσιου συμφέροντος ή ωφέλειας, η συνδρομή των οποίων υπόκειται στον έλεγχο των δικαστηρίων, αφού διαφορετικά η έναντι του κοινού νομοθέτη προστασία των περιουσιακών αυτών δικαιωμάτων θα έμενε χωρίς πρακτικό αποτέλεσμα (Ολ.ΑΠ 6/2007, ΑΠ 996/2008, ΑΠ 421/2009)» (ΑΠ 1385/2018).

18. Επί του άρθρου 133

Με το άρθρο 133 παρ. 1 προστίθεται παράγραφος 5Α στο άρθρο 145 του ν. 5094/2024 (Α' 39) περί της πιστοποίησης των προγραμμάτων σπουδών των παραρτημάτων – Νομικών Προσώπων Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (Ν.Π.Π.Ε.). Ειδικότερα, ορίζεται ότι «[τ]ο παράρτημα Νομικού Προσώπου Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (Ν.Π.Π.Ε.) καταβάλλει στην Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.) ειδικό τέλος πιστοποίησης κατά την υποβολή της αίτησης για την πιστοποίηση του εσωτερικού συστήματος διασφάλισης ποιότητάς του (...). Το ύψος του ειδικού τέλους ανέρχεται σε: α) δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ για την πιστοποίηση του εσωτερικού συστήματος διασφάλισης ποιότητας του παραρτήματος Ν.Π.Π.Ε., β) δώδεκα χιλιάδες (12.000) ευρώ για κάθε πιστοποίηση προγράμματος σπουδών πρώτου, δεύτερου ή τρίτου κύκλου, η οποία πραγματοποιείται δια ζώσης, γ) σε έξι χιλ-

λιάδες (6.000) ευρώ για κάθε πιστοποίηση προγράμματος σπουδών πρώτου, δεύτερου ή τρίτου κύκλου η οποία πραγματοποιείται εξ αποστάσεως».

Για λόγους νομοτεχνικής ακρίβειας, η λέξη «σε» στην αρχή της περίπτωσης γ) πρέπει να απαλειφθεί.

Αθήνα, 27η Ιουλίου 2026

Οι εισηγητές
Μαρία Ανδρονούλου
Μαριάνθη Καλυβιώτου
Αλέξανδρος Κεσσόπουλος
Επίκουρος Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Κρήτης
Επιστημονικοί Συνεργάτες
Λεμονιά Φραγκή
Ειδική Επιστημονική Συνεργάτις

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Ομότιμος Καθηγητής του
Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Ομότιμος Καθηγητής του Οικονομικού
του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών